

MUZEUM
WARSZAWY

Korczakianum –
Pracownia Naukowa Muzeum Warszawy

„WŁASNE GŁOSY” DZIECI? DZIECIĘCE AUTOBIOGRAFIE

KONFERENCJA 16—17.11.2023

NABÓR ZGŁOSZEŃ

korczakianum.muzeumwarszawy.pl

„Własne głosy” dzieci? Dziecięce autobiografie

Konferencja organizowana przez Korczakianum – Pracownię Naukową Muzeum Warszawy
16—17 listopada 2023

Już w pierwszych dekadach XX wieku Janusz Korczak/Henryk Goldszmit pisał o dziecięcych doświadczeniach własnej przeszłości, ich znaczeniu i możliwych formach tekstowej reprezentacji. Korczakowski stosunek do relacji dziecka – traktowanej przez niego jako gatunek odmienny wobec dorosłych, zwłaszcza literackich, wspomnień dzieciństwa – był całkowitym novum. Utrwalone na piśmie, prezentowane publicznie dziecięce przeżycia i refleksje miały, według Korczaka/Goldszmita, służyć budowie sfery publicznej, w której będą partycypować ci najślabiej reprezentowani. Miały też budować sprawczość dzieci: uwzględniać ich głos w przestrzeni publicznej.

Obecnie perspektywa Korczakowska wydaje się szczególnie ważna. Z jednej strony coraz więcej współczesnych inicjatyw społecznych poszukuje narzędzi pozyskiwania i uwzględnienia (mitologizowanego nieraz) głosu dziecka. Z drugiej strony dominujące nadal definicje biografii, odwołujące do koncepcji literatury niefikcyjnej oraz literatury dokumentu osobistego, kładą duży nacisk na formy, które w związku z koniecznością użycia mniej lub bardziej zaawansowanych kompetencji piśmiennych, wykluczają dzieci. Nawet Philippe Lejeune wyraźnie łączy praktykę retrospektywnego ujmowania własnego życia z dojrzałością życiową i narracyjną, która, zgodnie z dominującymi wyobrażeniami społecznymi, przypisywana jest osobom dorosłym.

Podczas międzydziedzinowej konferencji – łączącej środowiska akademickie i pozaakademickie – zajmiemy się, dziecięcymi relacjami autobiograficznymi pochodzącymi z wieku XX i XXI z ziem polskich/Polski, ich kontekstem społecznym, politycznym i kulturowym, a także nowymi metodologiami ich badania.

Pytania, które będą nas szczególnie interesować to:

- Dlaczego autobiografie kojarzone są we współczesnej literaturze naukowej przede wszystkim z osobami dorosłymi? Czy dzieci tworzyły i tworzą autobiografie, a jeśli tak, to w jaki sposób? Jak dzieci opowiadały w wieku XX i XXI o własnym życiu? Za pomocą jakich mediów, gatunków, tematów i form narracji (kroniki, pamiętniki, kolekcje)? Jak o nim opowiadają obecnie?

- Do jakich celów społeczno-politycznych pozyskiwano dziecięce narracje autobiograficzne, w jakich kontekstach i do jakich celów korzystano z nich i jak korzysta się z nich obecnie? Jak je instrumentalizowano? Do jakich form kontroli dzieci mogły one służyć?
- W jaki sposób myślano lub myśli się dziś o etycznym wymiarze publikowania lub zbierania dziecięcych narracji autobiograficznych?
- W jaki sposób je czytano? Jak czyta się je dziś? Do kogo, w społecznym odbiorze, należały/należą narracje dzieci i kto miał/ma prawo je publikować?
- W jakich kontekstach dzieci wolały/wolą milczeć o własnej przeszłości? Na jakich podstawach prawnych i kulturowych opierało się/opiera się ich prawo do milczenia, które Janusz Korczak/Henryk Goldszmit chciał dowartościować, pisząc o szacunku wobec dziecięcych sekretów?
- W jakich kontekstach opowieści dziecięce mogły/mogą służyć do utrwalania lub rewizji określonych konstruktów dotyczących nie tylko dziecka, ale także wyobrażonej społecznej przeszłości i przyszłości?
- Jak obecnie badać dziecięce autobiografie? Jakie metodologie pozwalają uchwycić ich swoistość?

Prosimy o przesyłanie zgłoszeń wystąpień w postaci abstraktów (do 3 000 znaków ze spacjami) wraz z krótkimi biografiami ich Autorów i Auterek do 30.09.2023 r. na adres: dzieciece.autobiografie@gmail.com

O zakwalifikowaniu na konferencję poinformujemy do 15.10.2023 r. Program konferencji roześlemy do 20.10.2023 r.

Serdecznie zapraszamy!

Zespół Korczakianum
Pracownia Naukowa Muzeum Warszawy

